

EDIDIANA-KIET UFQK-ABASI

Ñwed Mbon Ephesus 3:14-24; 4:1-16.

OYQHQ UKPEP-ÑKPQ 402

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Iduñ nditọ-ete ke idem ọtọ kiet ọfọn didie onyuñ eye didie!” (Psalm 133:1).

Nditọnọ Edọn Ke Akam

Ke ñwed emi Paul ọkọnọde esọk mbon Ephesus, ewet akam esin. Paul ama ọbọn akam abaña ufọk Abasi emi okodude ke Ephesus. Nte isuñ-utom Abasi, Paul ama aka do onyuñ ebuen ikọ ye mmọ (Utom Mme Apostle 18:19). Ke isañ ukwọrọ-ikọ Abasi Paul ọyọhọ ita, enye ama odu ke Ephesus isua iba (Utom Mme Apostle 19:10) ndikwọrọ ikọ Abasi nnọ mmọ. Enye ama enyene inem ke mmọ ndien ikewetke ñwed ikpọn inọ esọk mmọ edi ama ọbọn akam abaña mmọ (Ephesus 3:14). “Ntọnọ edọn nnọ Ete”. Emi owut usuñ nte Paul akadade ọbọn akam. Enye ama esin ifik ke ini enye ọkọbọnde akam. Owo nditọnọ edọn ke iso Abasi owut nsuhọre-idem ye ukpono. Ndusuk owo isikereke nditọnọ edọn mbọn akam, edi enọ ediwak uwut-ñkpọ ke ñwed Abasi ebaña mme owo emi etọnọde edọn ebọn akam. Jesus ke Idemesie ama ọtọnọ edọn ke ini ọkọbọnde akam ke Iñwañ Gethsemane. Mbemiso ewot Christ ke krọs, Enye ama ọtọnọ edọn ọbọn akam, ete “okudi nte Ami nnyimede”, yak edi nte Afo onyimede (Luke 22:41, 42).

Andiwet Psalm ọkọdọhọ ete, “Mbufo edi, nnyin ituak ibuoit inyuñ inuhọ: inyuñ itọnọ edọn ke iso Jehovah andinam nnyin” (Psalm 95:6). Daniel ọkọtọnọ edọn esie utim ikata ke usen onyuñ ọbọn akam onyuñ ọnọ ekọm ke iso Abasi (Daniel 6:10). Emi idighe ñkukure usuñ ndida mbọn akam edi edi eti usuñ. Ke edọn, owo eyekop nte enye otimde ekpere Abasi onyuñ enyene mbuotidem ete ke Abasi eyebọrọ akam imọ. Ñwed Abasi etiñ abaña ini emi Jesus edikarade mi ke ererimbot ete ke kpukpru edọn eyetọnọ, ñko ke kpukpru edeme eyenyuñ enọ Abasi itoro (Ñwed Mbon Rome 14:11; Isaiah 45:23).

Odudu Ke Spirit

Paul ama ọbọn akam abaña mmọ emi ema ekenyaña. Udọn esit esie ekedi nte mmọ ekpebode uwak edidiọn eto Ọbọn ye nte mmọ ekpenyenede nsọnidem ke ọbọn. Enye ama ọbọn akam ete yak mmọ enyene odudu ke “ukpọn” oro edi Spirit owo. Oro ọkọwọrọ ndinyene nsọn-idem ke Spirit. Ke 2 Ñwed Corinth 4:16 imokot, “Idem nnyin emi odude ke esit-esit ke akabare edi obufa ke usen ke usen”. Ke ini owo oyomde ndinyene nsọnidem ke ikpọhidem, enye enyene ndisiñere idemesie onyuñ otim adia nti udia. Ke ini owo oyomde ndinyene odudu ke Spirit enye enyene nditiñ-enyin ndia manna emi otode Heaven ye udia eke Spirit, onyuñ eyire ndinam mme ñkpọ emi Abasi ekpepde. Ke akam, ke edibuotidem, ke edikot Ñwed Abasi nnyuñ nda se enye okotde ndu uwem eyenam enye ọkọri ke odudu. Owo inyeneke ndikop mmem-idem me ndiyik, edi enyene ndikọri ke Christ ke usen ke usen. Ọbọn eyeñwam enye ke ndinọ enye odudu ndinyene nsọn-idem ke Ọbọn. Abasi enyene ukeme ndinam ñkpọ awak akan se nnyin ibeñede inyuñ ikerede. Ema edọhọ ete ke mme “ekikere” nnyin ekpon ekan mme “ebeñe” nnyin, edi “ukeme” Abasi okpon akan kiet ekededi.

Inyene

Utiti iduhe ke inyene emi edude ke Christ. Mmọ idighe okuk mme ñkpọ-uto, edi edi nsọn-urua edidiọn emi otode Ọbọn: “Christ akpakam onyuñ oduñ ke esit mbufo oto ke mbuotidem”. Ke ini owo enyenede Jesus ke esit esie enye enyene uwak nti inyene. Ima oduk edi ke ini Jesus odukde ke esit. Owo eyebem-iso enyene ima oro, ndien eyedian mme edidiọn eken. Ke ini ima Christ odude ke esit nnyin, nnyin iyema Enye. “Nnyin ima ima, koro Enye ekebemde iso ama nnyin (1 John 4:19). “Nnyin imọfiok ite imọwọrọ ke mkpa ibe iduk ke uwem, ke emi nnyin imade nditọ-ete” (1 John 3:14). “Mbufo ema ema kiet eken, kpukpru owo eyeda oro efiok ete mbufo edi mbet mi” (John 13:35). Owo emi enyenede Jesus ke esit esie imaha Jesus ye ikot esie ikpọn edi eyema mbọhọ iduñ esie ye mme asua esie

(Matthew 22:39; Luke 6:27). Idighe nkpo mkpa-idem ke emi Paul okodohode mbon Ephesus nte ima Christ “ayañade ifiok”. Ikemeke ndiñwaña nnyin edi nnyin imekeme ndinyene enye.

Ima Jesus ebem iso oduk ke esit ndien ufañ eyedu ono “uyohọ Abasi”. Abasi enyene ediwak edidiok ke ubet ono ikot esie tutu owo ikemeke nditim mfiok mmọ kpukpru. Abasi ono mmọ kiet-kiet mbufa edidiok, ndien mmọ etim efiok mme utibe inyene Christ.

Akwa Ikot

Ndidi owo Abasi ye anditiene Jesus edi akwa ikot. Paul ama eti mbon Ephesus ete yak mmọ esaña nte odotde ye ikot emi ekekotde mmọ. Paul ama etiñ ono mbon Ephesus usuñ nte edimumde ima Abasi ikama ke esit mmọ. Mme ikọ Paul ikenyeneke mbon Ephesus ikpoñ; nnyin nko imekeme ndinyene ufọn ke esit. Anditiene-Christ ekpenyene ndisaña “ke kpukpru nsuk-idem ye ifure-ifure ido, ye anyan ime, eme ime ye kiet eken ke ima” oro ekeme nditie nte nkpo eke osoknde owo ndidi anditiene-Christ, edi ye ima Abasi ke esit, anditiene-Christ oyom ndinam mme nkpo oro. Edi ima Abasi anam anditiene-Christ anam mme nkpo oro. Edieke owo otimde ama Jesus, enye idimenekede idem esie ikan mmọ eken, oro edi enye edi owo nsuhore-idem. Edieke enye otimde ama Jesus, enye iditohoke utok idinyuñ iyomke ufọn idemesie, edi eyesuhore idem.

Edisana-ido

“Esin ifik eda emem nte uruk ebop idem edian otọ kiet ke Spirit”. Ndisin ifik oworo ndidomo nnyuñ nnanam. Owut ete ke mme ini edu eke owo enyenede ndidomo ndiwut ukeme esie ke ndibop idem ndian ke Spirit. Edidiana oworo ndidi kiet, ndien oro edi uduak Abasi ono ikot Esie. Jesus ama obon akam abaña mme anditiene Enye, “Man mmọ kpukpru ekpekam edi kiet; nte Afo, Ete, odude Mi ke idem, Ami nnyuñ ndude ke Afo; man mmọ enyuñ edu ke nnyin” (John 17:21). “Ami ndu ke esit mmọ, Afo onyuñ odu ke esit, Mi, man mmọ ekabare efọn ema edi kiet edehe; Man ererimbot efiok ete edi Afo okosio mi odok, omonyuñ ama mmọ, kpa nte akamade Mi” (John 17:23). Jesus ama obon akam nko ete enam mme anditiene Enye esana (John 17:17) emi enyenede ndida edidiana-kiet ye erifak nsio ke nda-mmama uduot Adam ndi. Edi uduak Abasi ono mme anditiene-Christ ndibiet Christ nnyuñ nsaña “ke edinen ido ye edisana ido akpanikọ” (Nwede Mbon Ephesus 4:24).

Ke Eriyarare 19:8, nnyin imokot ibaña mmọ oro edikade ikodu ye Jesus ke Udia-ndọ Eyen-Eroñ. Mmọ edi Nwan-ndọ Christ, enyuñ “enọ enye ndisine ediye linen eke asanade onyuñ esemde: Koro ediye linen oro edi edinen ido nti ikot Abasi.” Edi akpan nkpo owo ndidi edinen nnyuñ nsana. Ke 1 Peter 1:16 nnyin ikot ntem ite, “Mbufo edisana; koro ami ndide edisana”. Ke mme Hebrew 12:14, imokut ite ke esiode edisana-ido efep, owo idikwe Obon.

Edidiana-kiet

Paul ama ono ntak edidiana-kiet mme edidi kiet: “Koro nnyin idide mbak idem kiet eken” (Nwede Mbon Ephesus 4:25). Paul etiñ ikọ emi “kiet” utim ikatiaba ke ibuot nwede emi ndiwut nte mfọn-mma edidiana-kiet eke mme andinim ke akpanikọ ekpedide. Abasi kiet odu. Obon kiet onyuñ odu kpa Jesus Christ. Spirit kiet odu, mbuotidem kiet, uduok-mmok kiet. Idorenyin kiet odu ono kpukpru mmọ eke enyañade, oro edi ndidu ke nsinsi ini ye Jesus. Idem kiet odu emi enyenede kpukpru mme anditiene-Christ, ndien oro edi ufok Abasi, emi ediohode nte Idem Christ. Enam enye eto mme owo ke kpukpru obio, idut ye oruk. Mme Jew ye mme Idut (Gentile) emi enimde ke akpanikọ enam ufok Abasi oro. Eda enye edomo ye “ofuri ufok”.

Mme Enọ

Enọ owo kiet-kiet ke ubon Abasi enọ, me talent. Idighe kpukpru owo ekeme ndikwo ikwo nte ofonde. Idighe kpukpru owo ekeme ndikworo ikọ Abasi, “edi ema enọ kpukpru nnyin kiet-kiet nkpo mfọn eke nnyin, nte Christ ododomo ono nnyin” owo kiet-kiet eyenam ibat ono Abasi ke usuñ nte enye akadade enọ esie anam nkpo. Ndusuk owo ekeme ndiyom ndinam utom emi ekenode mbon efen, edi nnyin owo kiet-kiet inyene ndinam utom nnyin. Nso ndutime ke ekpedi edieke kpukpru owo ekpedahade eda ini kiet ndikworo ikọ! Otu owo ikpoduhe ndikpañ uton. Ediwak mme okworo ikọ

Abasi ekeme ndidu ke ufok Abasi, edi mmọ kiet-kiet enyene utom mmọ ndinam, ndien owo kiet-kiet anam utom ke ini esie. “Abasi idighe Abasi ndutime, edi edi Abasi emem; nte ido edide ke kpukpru mme ufok mbon Abasi” (1 Nwede Corinth 14:33).

Idem Kiet

Adaña nte owo nnyin kiet-kiet inamde idaha utom nnyin, nkọri ke Christ odu ndien nnyin itotim ibiet Enye emi edide Ibuot ọnọ nnyin. Ekeme ndida Ufok Abasi ndomo ye idem. Ubok enyene ufon ukem nte ukot enyenede; ntre nkọ ke idem Christ, mbon ikwọ ye mme andikpep enyene ufon ukem nte mme okworo-ikọ ye mme asuan-etop ikọ Abasi enyenede. Owo kiet-kiet enyene ndinam akpanikọ ke ndinam udeme esie man kpukpru ediana ọtọ kiet ekabare edi “ofuri idem”. Kere nte ekpetiede edieke ubok ekpebierede ndinam utom emi ukot akpanamde! Ntre ke edi ke ini owo kiet odomode ndinam utom emi ema ekenọ owo efen ndinam. Kere nte ekpetiede edieke ukot nkāñ kiet ekpesañade aka usuñ kiet ndien nkāñ eken añwana ndisaña nkā usuñ efen. Ntre ke edi ke ini owo kiet-kiet minamke utom ke edidiana-kiet ye ke ima. Abasi anam edi mmem-mmem ọnọ kpukpru owo ndidu uwem nnyuñ nnam utom ye esit kiet, ke mmọ enyenede ima Abasi ke esit mmọ enyuñ enamde mmọ esana ofuri-ofuri, ke mmọ ebuotde idem ye Abasi enyuñ enamde ikọ Esie. Owo kiet-kiet ediana ọtọ kiet ndinam idem Christ oro edi “ofuri idem ada se kpukpru ikek otipde”.

MME MBUME

- 1 Ọyọhọ isañ ukworo-ikọ Abasi ifañ ke Ephesus ke nnyin ikpep ibañ ke ukpep-nkpọ emi?
- 2 Didie ke nnyin ifiok ite ke Paul ama ọtọnọ edon ọbon akam abañ ufok Abasi?
- 3 Siak enyiñ ndusuk owo efen ke Nwede Abasi emi eketọnọde edon ebon akam.
- 4 Nso ke owo ekeme ndinam man okọri ke Spirit?
- 5 Nso edi ntak emi owo ekpenyenede ndikọri ke Spirit?
- 6 Siak itie itiaba emi Paul eketiñde ikọ emi “kiet” ke ukpep-nkpọ emi.
- 7 Tiñ mme itie nwede efen ke Ikọ Abasi emi abañade edisana-ido.
- 8 Didie ke eda ufok Abasi edomo ye idem Christ?
- 9 Nso edi edidiana-kiet?
- 10 Didie ke mme owo ekeme ndinyene edidiana-kiet?